గేతుకుల రోడ్డుమీద గతి తప్పకుండా సైకిల్ మీదొచ్చి ఆయాసపడిపోతూ పోస్టుమేన్ మురళికి ఎయిర్ మెయిల్ కవరందించేడు.

'అమ్మా ఈ స్టాంపులు నాకియ్యవే' పదేళ్ళ మురళి కవరుని అమ్మకిచ్చేడు. ఆమె కుటుంబ రావుగారి కిచ్చింది. పెద్దపల్లి కుగ్రామానికి ఎయిర్ మెయిల్ రావడం అదే మొదటిసారి.

పెద్దమ్మాయి సీత పెళ్ళి సమ్మంధం బాపతు వుత్తరం అని వూహించిన కుటుంబరావు గారు ఆత్రంగా కవరు చించేరు. అతని కళ్ళు సిల్కుపేపరు మీద ముత్యాల్లాంటి తెలుగులిపి మీద పరుచుకున్నాయి. 'స్టేట్స్ నించి అమ్మాయిని చూసుకుందికి వస్తున్నాం. వీలైన ముహూర్తం రాయగలరు'—నవీన్.

నిరుద్యోగికి వుద్యోగం దొరికినంత సంబర పడిపోయారు కుటుంబరావు. పెద్దకొడుకు భాస్కరరావు చెల్లెలిమీద అప్పుడే చెణుకులు విసురుతున్నాడు. అతని మట్టుగ అతనికి అప్పుడే న్యూయార్కు వీధుల్లో క్వశ్చన్‌మార్కు ఫేసుతో తిరుగుతున్న పగటికలలు!

మురళి ఆల్బమ్‌లో స్టాంపులు అంటించే శాడు. ఎర్రపెద్దంచుగల అమెరికా స్టాంపులవి.

పెళ్ళికూతురు 'సీత' అనే అందాలబొమ్మ సంగతి వేరే చెప్పనక్కర్లేదు. గాలివూదిన బెలూన్‌లా తేలిపోసాగింది. అమెరికాలో ప్రతి వాళ్ళకీ కారు వుం టుందిట! లక్షల ఆస్తులట! ఆధునిక సదుపాయాలుగల భవంతులట! భవిష్యత్తులోకి పిచ్చిగా పారిపోయింది సీత. ఇంతా చేస్తే ఇరవై ఏళ్ళు నిండని లేత మొహం, పిడికెడంత నడుం, పిసరంత వయ్యారం, పెసరగింజంత బ్యూటీస్పాటూ అటూఇటూ. చేతులకు ఎర్రని రంగుగాజులు, గోళ్ళకు ఎర్రరంగు, ఎర్రని పట్టుపరికిణీ, దానికో నీలం అంచూ, బిగుతైన వక్షోజాల్ని దాచలేని పిటపిటలాడుతున్న ఎర్రని జాకెట్టూ, గుండ్రని మొహంమీద తలంటు పోసుకున్న ముంగురుల దోబూచులాట, నుదట ఎర్రని తిలకం, జడలో నిర్లక్ష్యంగా తురిమిన ఎర్రగులాబీ, చకచకా తిరిగే చక్రాల్లాంటి కళ్ళూ...నిజానికి ఆ తెలుగువెలుగుల అందాన్ని ఆస్వాదించడానికి అమెరికా కాదు ఖండాంతరం నించి వచ్చినా సబబుగానే వుంటుంది.

సంస్కారాన్ని పుణికిపుచ్చుకున్న కుటుంబం కుటుంబరావుది. గుడిసెల్ని, పచ్చని పొలాల్ని గిరిగీసుకున్న రమణీయ ప్రకృతి పెద్దపల్లిది. సంస్కరించబడ్డ ప్రకృతిలో పెరుగుతున్న రంగుల సీతాకోకచిలక సీత!

ఉత్తరం అందుకున్న కుటుంబరావుకి మరేం తోచ లేదు. పెళ్ళివారికి ఎలా జవాబివ్వాలి? పెళ్ళిచూపులు ఎలా నిర్వహించాలి? అమెరికా పద్ధతిలోనా? తెలుగు సాంప్రదాయంలోనా? పిల్ల సుఖపడుతుందన్నది ఖాయం. పోష్ ఏరియాలో నివాసం... విలాస యాత్రలూ, విమాన ప్రయాణాలూ... సీత అదృష్టవంతురాలు. అన్నయ్య వరహాల్రావు చెబితే పేపరుచూసి 'ఆదర్శ వివాహం-కానీ కట్నం వద్దు అంటే విసురుదామని విసిరిన రాయి. ఇలా తగిలింది! ఏ పుట్టలో ఏ పాముందో ఎవరికెరుక? కవి వూరికే అన్నాడా 'పెళ్ళిళ్ళు స్వర్గంలోనే జరిగిపోతాయి' అని. కుటుంబరావు ఊగల్లాంటి ఆలోచనలతో స్వర్గంలో తేలిపోతున్నాడు. తెలుగు సాంప్రదాయాన్ని పుణికిపుచ్చుకున్న కుటుంబరావుని మెచ్చనిదెవరు? నచ్చనిదెవరు? పెద్దపల్లి గుప్పు మంది. సీతకి పెళ్ళయి పోతోందన్న హడావుడి. పాతిక ఎకరాల పల్లపు మాగాణి మీద సంవత్సరం తిరిగేసరికల్లా లక్షకి తక్కువరాని లకారాల్ని ఇనప్పెట్టెలో దాచేరు కుటుంబరావు. 'అవసరానికే నీళ్ళు' అనే పొదుపైన జీవితం గడిపే నిరాడంబర జీవి. పల్లె ప్రజల చేతుల్లో గీతల్ని పాదుచేసే కుళ్ళు రాజకీయాలకు దూరంగా వున్న కుటుంబరావు పెద్దపల్లి తలలో నాలుక కాబట్టే సీత పెళ్ళివార్త పలకరింపుల వూసులతో వూరు మునిగిపోయింది.

అప్పటికప్పుడే కుటుంబరావు అమెరికా చరిత్ర వూరి జనానికి హరికథలా చెప్పడం మొదలెట్టేడు. పురోహితుడు పంచాంగం పట్టు దులిపేడు. రామినాయుడు ఫర్నీచరు కొనడానికై పట్నం ప్రయాణం కట్టేడు. 'మళ్ళీ జవాబొస్తే ఎంచక్కా పెదపెద్ద అమెరికా స్టాంపులు' మురళి చిన్నారి మొహంతో నాన్నారిని అడుగు తున్నాడు. కుటుంబరావుగారి కుటుంబం భవిష్యత్తుమీద సుందర హర్మ్యాలు నిర్మించు కుంది.

* * * * *

కుటుంబరావుగారిల్లు ఫేషన్ పెరేడ్‌లా వుంది. కుటుంబరావుగారు అన్నయ్యిచ్చిన సూటూ బూటూ వేసుకున్నారు. టై కట్టు కున్నారు. విదేశీ అల్లుడు కానీ కట్నం అక్కర్లేదన్నా ఆరు లక్షలు అందజేద్దామనే తపనా, ఆరాటం అతనిలోవుంది. ఇంటి మేట్ స్ప్రే చేసుకున్నారు. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే తనే పెళ్ళి కొడుకులా తయారయ్యేరు. సందకు పైచిలుక కాసెట్లున్న స్టాండు, శాస్త్రీయ లలిత సంగీత మాధురులతో వుక్కిరిబిక్కిరి అవుతోంది. అందులో నల్లకోకిల్లా వున్న 'డిస్కో స్పెషల్' గమ్మత్తయిన స్టీరియో ధ్వనిస్తోంది.

గుమ్మంలో అడుగుపెడుతూ పెళ్ళికొడుకు నవీన్ ఎలక్ట్రానిక్ వాచి చూసుకొని తన పంక్చు వాలిటీకి తనే మురిసిపోయేడు. పెళ్ళిచూపుల కోసం అమెరికానించి పెద్దపల్లికి నిర్ణీతమైన సమ యంలో చేరిన గర్వం కించిత్ అతనిలో కల్గిన మాట వాస్తవం. పెద్దపల్లి వాతావరణానికీ, కుటుంబరావింటి వాతావరణానికీ తేడా స్పష్టం గా వుంది. నీరూ, పాలూ వేరుచేయగల హంస లా నవీన్ ఆ సంగతి కనిపెట్టేడు. మారుమూల పల్లెకి వచ్చినట్టుగాలేదు. అమెరికాలో ఎవరో గెస్టు ఇంటికి వెళ్ళినట్టుగా వుంది. నవీన్ డాడీకి ఢిల్లీలో ఏ విదేశాంగమంత్రిగారింటికో పెళ్ళి చూపులకు వెళ్ళి నట్టుగా వుంది. కుటుంబరావు అలా ఏర్పాట్లు చేశారు.

సీతలో జంకూ బెదురూ లేవు. కూలింగ్ గ్లాసెస్ తీసి 'హాయ్ మైసెల్ఫ్ సీతా వడగళ్ళా' అని పరిచయం చేసుకుంది. ఇంటిపేరులా ఆమె మాట వడగళ్ళ వానలా వుంది. లిప్‌స్టిక్ పెదాల్ని గమ్మత్తుగా త్రిప్పింది. బుగ్గ కింద కాటుకమచ్చ లేదు. బుగ్గేం ఖర్మ కంట్లోనూ లేదు. ఎర్రని బుటియా మేక్సీ వేసుకుంది. ఆ వెలుగు సీత మొహంమీద పరుచుకుంది.

టేబిల్ మీద గడ్డపెరుగు లేదు. ఐస్‌క్రీం కప్పులు న్నాయి. నెయ్యి, తేనెరాసిన ఇడ్లీలు లేవు. క్రీం అద్దిన కేకూ, బిస్కట్లూ వున్నాయి. టేబిల్ క్లాత్ బిస్కత్తుల రంగులో కలిసిపోయిం ది. 'నిరజాజి' మార్కు అగ రొత్తుల వాసన గుభాళిస్తోంది. విండోకర్టెన్సుమీద సెంటు అద్ద బడింది. పిల్లతెమ్మెర గదిలో వుండిపో యింది.

పెళ్ళికొడుకు నవీన్‌ని, పెళ్ళికూతురు సీతని ఏకాంతంగా వదిలి ఇల్లు చూపించే నెపంతో నవీన్ డాడీని పెరట్లోకి తీసికెళ్ళేరు కుటుంబరావు.

గదిలోవున్న వాళ్ళ మదిలో భిన్నధృవాలున్నాయి. తెలుగుతనం ఆశించిన నవీన్, అమెరికా ప్రేమలో పడ్డ సీత. నెలరోజులుగా కుటుం బరావు సీతకి మాస్టారి పోశాడు. మువ్‌మెంట్స్ కోసం పట్నంనించి బ్యూటీ క్లినిక్ లిల్లీని తెచ్చి ట్రయినింగిప్పించేడు. షిడ్నీ షెల్డనూ, మామూ బైరదూ ఏమేం రాసారో చెప్పేడు. విక్టోరియా ఫాల్సూ, వాటర్‌గేట్ తగువూ, అమితాబచన్ రాజకీయాల్లోకి రావడం వగైరా చెప్పేడు, పెళ్ళి కొడుకు మనోగతిని బట్టి ఏం ప్రశ్నలు వేస్తాడో నని. చలాన్నీ, గుడిపాటినీ, ఉత్పలన్నీ చెప్పలేదు.

స్వపరిచయం

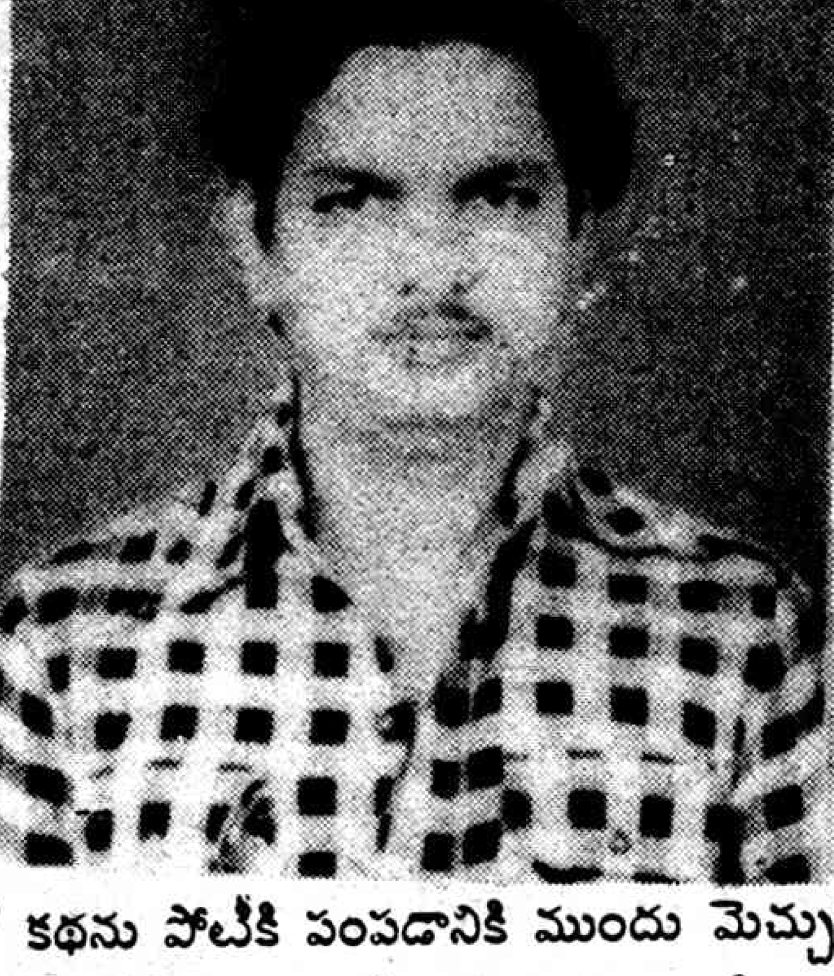

'గతి' కథను పోటీకి పంపడానికి ముందు మెచ్చుకున్న పాఠకులు 1) నా శ్రీమతి విజయశ్రీ, 2) స్నేహితుడు, రచయిత శ్రీ మధు చక్రవర్తి. సాహిత్య పరంగా నన్ను ప్రోత్సహించిన వారిలో శ్రీ గణపతిరాజు అచ్యుతరామరాజు (విశాఖసాహితి అధ్యక్షులు) ముఖ్యులు. శ్రీ ఘండికోట వారి రైల్వే కథలంటే నాకిష్టం. కొత్త ప్రదేశాలు చూడ్డం సరదా కాబట్టి, వాల్తేరు డీసెల్ లోకోషెడ్‌లో మెకానికల్ చార్జిమెన్ వుద్యోగం కాబట్టి దేశం నాలుగు మూలలా చూసేను. ఈమధ్యే మూడో పుట్టినరోజు జరుపుకున్న పసిపాప 'సంతోషి' మా ఇంట్లో మధూలిక! నా రచనల్ని మెచ్చుకునే రచయిత శ్రీ గవర ఈశ్వర్రావ్. మినీకథ లంటే విపరీతమైన అభిమానం.

—గుడిమెట్ల గోపాలకృష్ణ,
విశాఖ

నవీన్ సీత మొహంలోకి సూటిగా చూశాడు. అందమైన పెదాల్ని లిప్‌స్టిక్‌తో పాడు చేసుకుంది అనుకున్నాడు.

శ్రీశ్రీ సంగతి అడిగేడు. జాతిని మేల్కొల్పిన నవయుగ వైతాళికుడు కదా అన్నాడు. 'వూ' అని వూరకుంది సీత. సాహిత్యంమీద శ్రద్ధలేదు కాబోలు అనుకున్నాడు నవీన్. కాశీ పట్నం తెలుసా? అనడిగేడు. వెళ్ళలేదు అంది సీత!

'డాడీ అంతా కల్పితమైన వాతావరణం. తెలుగుతనం లేనేలేదు. మనం అంతదూరం దేన్ని ఆశించి పల్లెటూరి సమ్మంధం అని ఆశించి వచ్చేమో అది వీళ్ళ దగ్గర మచ్చుకైనా లేదు. విదేశీ వ్యామోహంలో వున్నారే గాని తెలుగు సంప్రదాయాన్ని మర్చిపోయేరు' నవీన్ డాడీతో గుసగుసలాడ్డం మధ్యవర్తిగా వున్న వరహాలావు విన్నాడు. గోడలకు చెవులుంటాయి మరి! విని వూరుకోలేదు.

వారంరోజుల్లో వరహాలావిల్లు 'గృహమే స్వర్గసీమ'లా తయారైంది. వర్ధనమ్మ 'ఇంటికి దీపం ఇల్లాలే'లా తీర్చిదిద్దబడింది. 'బాపు బొమ్మలా' వసంత తయారైంది. వందకు పైచిలుకు విదేశీ పాప్ మ్యూజిక్ క్యాసెట్లతో సతమతమౌతున్న క్యాసెట్టు స్టాండులో నల్లకాకిలా అప్పుడెప్పుడో మద్రాసులో కొన్న మంగళప్రదమైన 'సన్నాయివాద్యం' క్యాసట్టు వుంది. అది టేప్‌రికార్డరులో మెలమెల్లగా తిరిగి ధ్వనించింది.' వరహాలావు కోరిన మీదట పెళ్ళి చూపులు జరిగేయి. జీన్స్‌లో తిరిగే వసంత కంచిపట్టు చీరలో మెరిసిపోతోంది. విదేశీ మద్యాల్లో బతికే వరహాలావు వూరవేసిన వుసిరి కాయలు నమిలేడు

పెళ్ళిచూపులు జరిగేయి. 'ఏ సంగతీ వెళ్ళి వుత్తరం రాస్తాం' అని నాన్చకుండా 'ముహూర్తాలు నిర్ణయించండి' అని నవీన్ కుండబద్దలుకొట్టి నట్టు చెప్పేడు. వసంత అతని గుండెల్లో గూడు కట్టుకుంది.

* * * *

గతుకుల రోడ్డుమీద గతి తప్పకుండా పోస్టు మేన్ వచ్చి మురళికి కవరందించేడు. అది విదేశీ స్టాంపులగల కవరుకాదు. అలా అని ఆ స్వదేశీ స్టాంపులు మురళి ఆల్బమ్‌లో లేవు. లేకపోయినా ఆ కవరుని తల్లిమీదకు గిరాటేసి ఆడుకుందికి పారిపోయేడు మురళి.

'మీ సంబంధం చేసుకోలేకపోతున్నందుకు విచారిస్తున్నాం— నవీన్. రిగ్రెట్ కార్డు చదివిన నిరుద్యోగిలా ఫీలయ్యేరు కుటుంబరావుగారు. వాళ్ళకి ఎందుకు నచ్చలేదో అంతుపట్టలేదు. జవాబులన్నీ చెప్పినా సెలెక్టుకాని నిరుద్యోగిలా వుంది అతని పరిస్థితి. కుటుంబరావుగారి భార్య రాజేశ్వరమ్మగారు' 'అక్కడ వాడికెవత్తో వుందిట! ఇంకానయం తెలీక పడిపోయాంకాదు' అని వూరంతా టాంటాం కొట్టింది.

పెద్దపల్లి సంతోషించింది సంబంధం తప్పి పోయినందుకు. వసంతకి ఆనందంగా వుంది అమెరికా పోతున్నందుకు. నవీన్‌కి తృప్తిగావుంది తెలుగుపిల్లని పరిణయమాడినందుకు. సీతకి ఆనందంగా వుంది అమెరికాలో వున్నా తెలుగు ప్రశ్నలడిగిన మొగుడు రానందుకు. వరహాలావుకి ఆనందంగా వుంది ట్రిక్‌ప్లే చేసినందుకు.

కుటుంబరావుగారికీ, నవీన్‌కీ, నవీన్ డాడీకి. వసంతకీ, సీతకీ తమతమ మనసుల 'గతి' తెలుసో తెలీదో మరి!! కాలచక్రం మాత్రం నిరంతరం గతి తప్పని కక్ష్యలో తిరుగుతోంది.